

Tid Torsdagen den 24 november 2011 kl 16.00 – 16.35
Plats Bråvallasalen, Stadshuset
Justerat Torsdagen den 1 december 2011

Joakim Larsson

Lars Arell

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Joakim Larsson (M), ordföranden

Jan Tigerström (M)

Lars Svärd (M)

Sebastian Carlsson (M)

Christoffer Järkeborn (M)

Johan Hedin (C)

Lars Arell (S)

Maria Nygård (S)

Gabrielle Gjerswold (MP)

Åke Askensten (MP)

Tjänstgörande ersättare:

Sara Gunnerud (S)

för Maria Östberg Svanelind (S), vice ordföranden

Patrik Silverudd (FP)

för Daniel Forslund (FP)

Clara Lindblom (V)

för Ann-Margarethe Livh (V)

Ersättare:

Göran Kindvall (M)

Gustav Johansson (M)

Theréz Randquist (M)

Inga Osbjer (FP)

Håkan Olander (S)

Lennart Tonell (MP)

Anna Bäcklund (MP)

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Krister Schultz, Marita Anheim, Ann-Charlotte Bergqvist, Petra Dalunde, Ulf Jacksén, Gunnar Jensen, Eva Olofsson och Martin Skillbäck samt borgarrådssekreteraren Martin Edgélius.

§ 1**Val av justerare och tid för justering****Beslut**

Exploateringsnämnden utser Lars Arell (S) att tillsammans med ordföranden Joakim Larsson (M) justera dagens protokoll.

Justering sker torsdagen den 1 december.

§ 2**Frågor för beredning och eventuell information från kontoret**

Inga inkomna skrivelser eller information från kontoret.

§ 3**Anmälan av inkomna skrivelser till exploateringsnämnden**

Inkomna skrivelser m.m. till exploateringsnämnden enligt förteckningar från den 15 november 2011 och den 24 november 2011 anmäls.

§ 4**Anmälan av delegationsbeslut fattade inom exploateringskontoret**

Dnr E2011-010-00078

Beslut

Exploateringsnämnden godkänner anmälan.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 1 november 2011.

§ 5**Anmälan av protokoll från rådet för funktionshinderfrågor**

Protokoll nr 9/2011 från stadsbyggnadsnämndens och exploateringsnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågors sammanträde den 20 september 2011 anmäls.

§ 6**Minnesanteckningar från exploateringsnämndens möte med det gemensamma rådet för funktionshinderfrågor för exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden**

Minnesanteckningar från nämndens möte den 29 september 2011 med stadsbyggnadsnämndens och exploateringsnämndens gemensamma råd för

funktionshinderfrågor anmäls.

§ 7

Sammanträdestider 2012 för exploateringsnämnden

Dnr E2011-010-01580

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden fastställer datum för sammanträdestider 2012 enligt följande;
19 januari
9 februari
15 mars
19 april
24 maj
14 juni
23 augusti
27 september
18 oktober
22 november
13 december
- 2 Exploateringsnämnden fastställer datum för möte med exploateringsnämndens och stadsbyggnadsnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor till den 18 oktober 2012 i anslutning till nämndens ordinarie sammanträde.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 2 november 2011.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 8

Anmälan av ekonomisk uppföljning oktober 2011

Dnr E2011-112-00338

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden lägger anmälan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 4 november 2011.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 9

Evenemangsstrategi för Stockholms stad. Svar på remiss

Dnr E2011-000-01366

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt kontorens gemensamma förslag:

- 1 Exploateringsnämnden besvarar Stockholms stads stadsledningskontors remiss av förslaget till evenemangsstrategi med kontorens gemensamma tjänsteutlåtande.
- 2 Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets och stadsbyggnadskontorets gemensamma tjänsteutlåtande från den 2 november 2011.

Nämndens behandling av ärendet

Lars Arell m.fl. (S) och Gabrielle Gjerswold m.fl. (MP) anmäler att de inte deltar i beslutet.

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorens gemensamma förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Clara Lindblom (V) enligt följande:

Vänsterpartiet vill uppdra åt berörda förvaltningar att utarbeta ett nytt förslag till strategi där man i högre utsträckning satsar på att försöka fördela evenemangen över hela staden. Detta syftar till att de som bor i närheten av de stora arenorna inte alltid utsätts för höga ljudnivåer vid återkommande evenemang, för att bättre kunna tillgodose stadens riktlinjer för buller och luftkvalité.

Dessutom borde man i högre utsträckning satsa på större evenemang i stadens förorter så inte allt läggs i Stockholms innerstad – även förortsbor ska ha närhet till stadens sport- och kulturevenemang.

§ 10

Kommunikationsprogram för Stockholms stad 2012-2015. Svar på remiss

Dnr E2011-000-01365

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt kontorens gemensamma förslag:

- 1 Exploateringsnämnden besvarar remissen av förslaget till kommunikationsprogram med kontorens gemensamma tjänsteutlåtande.
- 2 Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets, trafikkontorets och stadsbyggnadskontorets gemensamma tjänsteutlåtande från den 2 november 2011.

Nämndens behandling av ärendet

Lars Arell m.fl. (S) anmäler att de inte deltar i beslutet.

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M), Patrik Silverudd (FP), Johan Hedin (C) och Gabrielle Gjerstwald m.fl. (MP) föreslår (se beslutet).
- 2) Clara Lindblom (V) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
  - 1 att avstyrka förslaget till kommunikationsprogram samt att därutöver anföra

Kommunikationsprogrammet innehåller oacceptabla krav på likriktning av innehållet i kommunikationen. Förslaget anger som mål för kommunikationen att "attityden till visionen om ett Stockholm i världsklass och den växande staden är positiv". Som ett nytt nyckeltal anges "andel medarbetare som har en positiv attityd till visionen" – en vision som är den styrande alliansens politiska dokument.

Dessutom åläggs att budskapet "Stockholm- the Capital of Scandinavia" ska finnas med i all stadens övergripande kommunikation.

Det är en mycket oroväckande utveckling i staden att ledningen allt högre grad beskär självständighet och yttrandefrihet i de olika förvaltningarna och bolagen. En stark centralisering av administration och ekonomi samt utökad detaljstyrning av verksamheterna kompletteras nu med centrala direktiv för inte bara hur alla måste kommunicera utan vad som ska förmedlas.

Det är skrämmande att konstatera att riktlinjer för hur detta ska uppnås ska upprättas av stadsdirektören som också ska bestämma hur verksamheter ska tillämpa programmet och hur de ska agera för att nå de långsiktiga målen.

Vi avstyrker att staden antar detta kommunikationsprogram, som kan medföra allvarliga ingrepp i yttrandefriheten.

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M), Patrik Silverudd (FP), Johan Hedin (C) och Gabrielle Gjerswold m.fl. (MP).

Reservation

Clara Lindblom (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Gabrielle Gjerswold m.fl. (MP) enligt följande:

Kommunikation i samband med exploatering och stadsbyggnad är oerhört betydelsefullt för att ge kommuninvånarna möjlighet till delaktighet och inflytande. Den fysiska planeringen ska vara en demokratisk process och ske i samråd med kommuninvånarna.

Det är också viktigt att staden tar hänsyn till personer med olika former av funktionshinder i samband med att den tar fram metoder och strategier för kommunikation och dialog. Staden ska aktivt arbeta för att underlätta för människor med funktionshinder att delta i den demokratiska processen.

§ 11

Markanvisning för mångkulturellt centrum inom del av fastigheten Akalla 4:1 vid Rinkebysvängen i Rinkeby till föreningen Islamiskt Kulturcentrum i Rinkeby

Dnr E2011-513-01566

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden anvisar mark för mångkulturellt centrum inom del av fastigheten Akalla 4:1 vid Rinkebysvängen i Rinkeby till föreningen Islamiskt Kulturcentrum i Rinkeby och ger kontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslag i kontorets tjänsteutlåtande.
- 2 Exploateringsnämnden begär att stadsbyggnadsnämnden ändrar detaljplanen för området.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 26 oktober 2011.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Lars Arell m.fl. (S) enligt följande:

Det är viktigt att det förslagna kulturcentret verkligen blir öppet med tillträde för alla som det beskrivs i tjänsteutlåtandet. Vidare vill vi peka på att den förslagna placeringen av mångkulturellt centrum inte är optimal med avseende på närhet till kollektivtrafik. Det är därför angeläget att noga säkerställa att frågan om parkeringsplatser för kulturcentrets besökare löses.

Särskilt uttalande lämnas av Clara Lindblom (V) enligt följande:

Vänsterpartiet är mycket positiva till markanvisningen till föreningen Islamiskt Kulturcentrum och att den nya verksamheten både ska inbegripa en moské/bönerum, café- och ungdomsverksamhet.

Det finns väldigt många trossamfund i Rinkeby som är i stort behov av ändamålsenliga lokaler. Den nya byggnaden på den aktuella platsen är väl anpassad efter de lokala behoven för de boende i Rinkeby, till skillnad från markanvisningen till Järvas Muslimska förbund som dessvärre innebär en alltför överdimensionerad byggnad mitt i Rinkeby Centrum. Genom en flytt frigörs också lokaler i Rinkeby centrum som kan användas till andra verksamheter, gärna en verksamhet som innebär nya arbetstillfällen till Rinkeby.

Marken i Rinkeby är begränsad och behovet stort – därför är det viktigt att planeringen av ny bebyggelse och upplåtelse av mark sker i nära samråd med de boende och utifrån de behov som området faktiskt har.

§ 12

Försäljning och överenskommelse om exploatering inom delar av fastigheten Vinsta 5:1 till Skanska Mark och exploatering Nya hem AB och till Järntorget Bostad AB

Dnr E2009-513-00861

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner överenskommelse om exploatering för bostäder med överlåtelse av mark inom del av fastigheten Vinsta 5:1, blivande Gräsklipparen 3, i Vinsta med Skanska Mark och exploatering Nya hem AB.
- 2 Exploateringsnämnden godkänner överenskommelse om exploatering för bostäder med överlåtelse av mark inom del av fastigheten Vinsta 5:1, blivande Gräsklipparen 4 och Röjsågen 1, i Vinsta med Järntorget Bostad AB.
- 3 Exploateringsnämnden ger kontoret i uppdrag att teckna erforderliga avtal och genomföra försäljningen av delar av Vinsta 5:1 i Vinsta beträffande blivande fastigheterna Gräsklipparen 3 och Kantskäraren 3 till Skanska Mark och exploatering Nya hem AB samt blivande fastigheterna Lövräfsan 2, Gräsklipparen 4 och Röjsågen 1 till Järntorget Bostad AB.

- 4 Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 31 oktober 2011.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 13

Markanvisning för bostäder inom fastigheten Springbrunnen 1 och del av Grimsta 1:2 i Hässelby Gård till Veidekke Bostad AB

Dnr E2011-513-01560

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden anvisar mark för bostäder inom fastigheten Springbrunnen 1 och del av Grimsta 1:2 till Bolaget och ger kontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal.
- 2 Exploateringsnämnden begär att stadsbyggnadsnämnden ändrar detaljplanen för området.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 27 september 2011.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M), Patrik Silverudd (FP), Johan Hedin (C) och Lars Arell m.fl.(S) föreslår (se beslutet).
- 2) Gabrielle Gjerswold m.fl. (MP) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Exploateringsnämnden avslår kontorets förslag och anför följande:

Det är oerhört viktigt att det byggs bostäder i Stockholm då staden har bostadsunderskott. Dock anser vi att kontorets förslag innebär att alltför mycket grönyta tas i anspråk. Staden bör istället satsa på att bygga på redan hårdgjorda ytor och framförallt minska antalet parkeringsplatser till förmån för fler bostäder.

Om bebyggelsen ändå blir av ska energianvändningen vara högst 45-55 kWh/kvm/år exklusive hushållsel. Parkeringsnormen ska vara 0,3. I övrigt ska byggnationen anpassas efter ”Stockholms stads program för miljöpåpassat

byggande”.

- 3) Clara Lindblom (V) föreslår att ärendet återremitteras enligt följande:

Att återremittera ärendet

Att uppdra åt kontoret att återkomma med ett förslag som innebär markanvisning för hyresrätter

Att därutöver anföra

På grund av den omfattande bostadsbristen i Stockholm krävs det ett intensivt bostadsbyggande, samt en särskilt hög nyproduktion av hyresrätter. Därför bör hyresrätter prioriteras framför bostadsrätter och egna hem. Dessutom angränsar det aktuella området till Hässelby Villastad, där småhusdominansen är kraftig. Ett tillskott av hyresrätter skulle därmed bidra till en mer blandad och integrerad stad.

Vänsterpartiet är även starkt kritiska till Alliansens försäljning av mark, då detta innebär att staden får minskade möjligheter att bedriva en offensiv markpolitik och ställa högra krav på exempelvis tillgänglighet i bostadsprojekten.

Beslutsgång i delen om återremiss

Ordföranden Joakim Larsson (M) ställer förslaget att återremittera ärendet mot att avgöra ärendet vid dagens sammanträde och finner att nämnden beslutar att avgöra ärendet vid dagens sammanträde.

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) ställer övriga förslag mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M), Patrik Silverudd (FP), Johan Hedin (C) och Lars Arell m.fl. (S).

Reservation

Gabrielle Gjernswold m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Clara Lindblom (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag om återremiss.

§ 14

Markanvisning för bostäder inom och invid tomträttsfastigheten Ängbyskolan 17 i Norra Ängby till tomträttshavaren Metropol Fastighets AB

Dnr E2009-512-02104

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar att bordlägga ärendet.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 25 oktober 2011.

§ 15**Nordenflycktsvägen och Elersvägen vid Kristinebergs stadsdelspark. Reviderat genomförandebeslut**

Dnr E2011-511-01587

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner för sin del reviderat genomförande av upprustningsåtgärder omfattande en ökning av projektets nettoutgift med 38 mnkr innebärande investeringsutgifter om 77 mnkr och investeringsinkomster om 3 mnkr samt föreslår att kommunfullmäktige godkänner genomförandet och ger exploateringsnämnden, genom exploateringskontoret, i uppdrag att genomföra projektet.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 21 oktober 2011.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Lars Arell m.fl. (S) enligt följande:

Vi välkomnar iordningställandet av delar av Kristinebergs strandpark men vi konstaterar att frågan om rivning och eventuell flytt av Tennishallen fortfarande inte är löst. För oss Socialdemokrater är det viktigt att den antagna detaljplanen för området genomförs vilket innebär att parken iordningsställs fullt ut och att tennisen flyttas och att rivning av lokalerna genomförs i enlighet med det rivningskontrakt som upprättades vid etableringen.

§ 16**Upprustning av Kristinebergs slottspark på Kungsholmen. Genomförandebeslut**

Dnr E2011-511-01586

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner för sin del genomförandet av upprustning och nyanläggning av Kristinebergs slottspark omfattande investeringsutgifter om 56,1 mnkr samt föreslår att kommunfullmäktige godkänner genomförandet och ger exploateringsnämnden, genom exploateringskontoret, i uppdrag att genomföra projektet.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 21 oktober 2011.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 17**Tidig markreservation till Areim AB för idrottshall vid Roslagstull/Valhallavägen på Östermalm.****Utred förutsättningarna för att anlägga en fullstor idrottshall inom det planerade utvecklingsområdet längs Valhallavägen vid Roslagstull, samt svar på skrivelse från Maria Östberg Svanelind m fl (S)**

Dnr E2011-513-818 och E2011-511-00995

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden ger Areim AB en tidig markreservation för en sporthall vid Roslagstull/Valhallavägen.
- 2 Skrivelsen av Maria Östberg Svanelind m.fl. (S) besvaras med kontorets tjänsteutlåtande.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 24 oktober 2011.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Lars Arell m.fl. (S) och Clara Lindblom (V) enligt följande:

Vi välkomnar förslaget om idrottshall vid Roslagstull/Valhallavägen som kommer att fylla ett stort behov.

Vi anser att det är angeläget att den hall som byggs blir en fullstor hall som rymmer flera inomhusidrotter som basket, handboll och innebandy, sporter som

är vana att samsas i gemensamma hallar och för vars verksamhet det finns funktionella och prisvärda hallar.

Särskilt uttalande lämnas av Gabrielle Gjerswold m.fl. (MP) enligt följande:

Det är bra att det äntligen byggs en idrottshall i området. Hallen bör bli ett föredöme när det gäller energianvändning. Om grönytor tas i anspråk ska de kompenseras. Vi anser att antalet parkeringsplatser ska minimeras och menar att endast parkeringsplatser avsedda för funktionshinderade ska ordnas, i övrigt ska inga parkeringsplatser tillkomma.

§ 18

Program för sambandet Högdalen – Farsta. Svar på remiss

Dnr E2011-512-01554

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden överlämnar och åberopar kontorets tjänsteutlåtande till stadsbyggnadsnämnden som svar på remiss för program för sambandet Högdalen – Farsta.
- 2 Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 26 oktober 2011.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M), Patrik Silverudd (FP) och Johan Hedin (C) föreslår (se beslutet).
- 2) Lars Arell m.fl. (S) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Att avslå den del som handlar om att förlänga verksamheten på Brätengränd (Snösätra) med tre månader i taget.

Att i huvudsak bifalla kontorets förslag till beslut.

Att därutöver anföra

Det är positivt att en plan för sambandet mellan Högdalen och Farsta tas fram, men vi konstaterar att planen handlar om ett geografiskt samband som är större och därför borde handlat om Farsta och hela området Högdalen och Rågsved i Vantör. Frågan borde i konsekvens med det också remissbehandlats av SDN Enskede Årsta Vantör för att på så sätt fånga in synpunkter från hela området. En förlängd samrådstid skulle kunna vara ett alternativ.

Farsta och Högdalen benämns som två av de nav som behandlas i Vision Söderort. Områdena är delvis integrerade det har historiskt funnits täta kopplingar mellan stadsdelarna bl a inom ytterstadssatsningen, programarbetet

kring Högdalstopparna och sjön Magelungen. Idag finns en tydlig sammankoppling med det stora köpcentrum som utvecklats i Farsta.

Kopplingen mellan stadsdelarna kan ytterligare utvecklas genom flertal åtgärder avseende både byggnation och kollektivtrafik. För att ge mer tyngd åt "navet Högdalen" i planen bör även sambandet Rågsved-Högdalen utredas ytterligare. Kring Statoil ner mot Örby/McDonalds finns områden som bör utredas, för eventuell lättare industri och/eller näringsverksamhet.

Det är viktigt att man vid framtagande och genomförande av planen tar sig an ett framtida åtagande för skötsel av naturområden och miljö. Ett naturreservat av Rågsveds friområde har länge varit en önskan från de boende i området och skulle få stor betydelse för hela stadsdelen. Satsningar som görs i planområdet får inte bli av engångskaraktär utan knyts till en långsiktig skötselplan och medel avsatta i budget.

Näringsliv

En utveckling av sambandet mellan stadsdelarna måste även inkludera en utveckling av näringslivet i området avseende de lokala centrumanläggningarna. Högdalens centrum utarmas alltmer, ett flertal butikslokaler står tomma och den lokala servicen och kulturella institutioner utarmas alltmer. Kringliggande små centrumanläggningar för sedan många år en mycket tynande tillvaro med sviktande lokal service. En plan för profilering och utveckling av de lokala centrumanläggningarna måste utarbetas för att balansera både Farsta Centrum såväl som det nya Älvsjö Centrum. Staden bör se över möjligheten till strategiska satsningar i de olika centrum och vi ser gärna att en eller flera kommunala förvaltningar flyttar ut till området.

Kultur och föreningsliv

Det är viktigt att utvecklingen av sambandet och de lokala centrumanläggningarna att det finns plats för både kultur och föreningsliv avseende både resurser såväl som lokaler tillsammans med kommersiella aktörer och offentlig service. Detta ger liv och rörelse i och till stadsdelarna och centrumen även långt in på kvällarna. Man bör även se över möjligheten att i planen ta med Kulturkampanjens mark och aktivitetshus i planen.

Trafik/kollektivtrafik

Magelungsvägen får inte utvecklas till en genomfartsväg med ökad trafik utan behålla karaktären av landsväg för att ta sig till och från stadsdelarna. En stombuss med tvärförbindelse mellan Älvsjö-Högdalen-Farsta bör inrättas med hög turtäthet dygnet runt. Genomfartstrafik bör i första hand genom trafiktekniska åtgärder hänvisas till Örbyleden. En utbyggnad av tunnelbanan mellan Hagsätra och Älvsjö skulle göra stadsdelarna mer attraktiva både som bostadsort men även för näringslivetablering.

Högdalstopparna

Ett nytt programarbete för utveckling av Högdalstopparna bör tas fram efter det att det program som togs fram av medborgarna i Ytterstadssatsningen i Farsta/Vantör 2002-2006 ej genomförts. Delar av programmet och med ny inriktning och en utveckling av området efter det att skate-parken flyttats kan fortfarande genomföras men behöver kompletteras för att göra området till ett attraktivt rekreativområde i stadsdelarna.

Bostadsbyggande

Det är bra att man planen ser över olika möjligheter till bostadsbyggande både avseende förtätningar men även större projekt. Det kan vara ett bra sätt att knyta ihop stadsdelarna. Med modern byggteknik kan många platser utmed/över vägar och spår kunna vara möjliga platser att bygga på. Vi avstyrker dock planerna bostadsbyggande i Rågsveds friområde. Vi ser inget behov av ytterligare villabebyggelse eller bostadsrätter i planområdet utan ser helst att de bostäder som byggs blir billiga hyresrätter.

Rågsveds friområde och Magelungen

Arbetet med att göra Rågsveds friområde Högdalstopparna och Ekopark Sydområdet till naturskyddsområde, skall återupptas och en särskild skötsel och områdesplan framtas. Magelungen med dess tillrinningsområden måste ses över och en grundläggande analys av eventuell sanering och skötsel tas fram. Avvecklingen av Bråtegränd måste ske enligt Exploateringsnämndens beslut och rivning och saneringen av industriområdet skall påskyndas och en plan för framtida användning bör arbetas fram. En öppen idéävling som inkluderar de boende i stadsdelarna om områdets framtida användning skulle kunna vara ett sätt att utveckla området. Detta bör givetvis ske i nära samarbete med Huddinge kommun såväl som Farsta.

Rågsved/Högdalen

Vi skulle gärna se en särskild studie av området mellan Rågsved och Högdalen utmed och kring Rågsvedsvägen och korsningen med Magelungsvägen. Där finns idag på sina håll mycket hårdgjord mark och ytor som skulle kunna utvecklas, bland annat behöver nuvarande delvis tomma industrifastigheter på Hardemogatan/Garphyttegränd ses över och utvecklas. I samband med detta bör prövas överdäckning av delar av spårområdet samt en förändring av Rågsvedsvägen vilket skulle kunna ge möjlighet till ytterligare bostäder och/eller arbetsplatser och samtidigt ge området mellan Rågsved och Högdalen en bättre och trivsammare karaktär.

- 3) Gabrielle Gjerswold m.fl. (MP) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Exploateringsnämnden beslutar att lämna följande utlåtande som svar på remiss för program för sambandet Högdalen – Farsta.

Ett bostadsområde med småhus i Snösätra upplagsområde är mycket olämpligt och skulle öppna för ytterligare exploatering mitt i kärnan av ett värdefullt frilufts- och naturområde som bör bli naturreservat/ekopark. Området borde istället återställas till naturmark och på så sätt förstärka grönstrukturen i hela området. Den ambition som finns att kompensera förlorad grönmark i staden efterlevs i princip aldrig, genom att tillföra ny grönyta. Här finns ett område som skulle kunna utgöra den formen av grönkompensation som saknas i redan planerade byggprojekt.

Både service och kommunikationer saknas till Snösätra, i synnerhet kollektivtrafik. Även bilvägen är trafikfarlig då den saknar gångbana. Dessutom är småhus ett inte ett yteffektivt sätt att använda Stockholms mark när vi behöver bygga många nya bostäder och samtidigt värna viktiga grönområden.

Rågsveds Friområde, som undersökts som lämpligt som naturreservat, är ett ytterst högklassigt naturområde i Stockholms stad, som förtjänar ett bättre öde än att bara bli markunderlag för bostadsexploatering. Naturligtvis ska det byggas fler bostäder både i Rågsved och övriga söderort, men inte just på de områden som är omistliga. Rågsveds Friområde är ett sådant! En viktig kvalitet är närheten till omkringliggande attraktiva rekreationsområden. Tittar man på den lilla illustrationen överst på sidan 19 ser man hur det finns möjligheter att istället göra området mer känt, och i förlängningen även ge det naturreservatsstatus.

Kvaliteterna som finns idag bevaras och har utvecklats genom varsamt gjorda tillskott, och är numera ett av stadens turistmål, men framförallt har det ännu mer utvecklats till ett av söderortsbornas mest älskade rekreationsområden. I vår vision finns även närheten till Högdalens företagsområde, som uppfyllt sin vision att bli världsledande centrum för miljöteknik.

På den mark som frigörs sedan Snösätra upplagsområde utvecklats vill vi utreda förutsättningarna för att förverkliga de medborgarförslag som framförts från flera håll: sedan marken sanerats, kan en varsam bebyggelse i form av till exempel Naturum, litet café, skärmtak med matsäcksplats, toaletter, vilket skulle underlätta för alla de förskolor som idag besöker området och ge just de ”attraktiva mötesplatser i grönområden” som efterfrågas i samrådsförslaget.

Cykelmöjligheterna ska precis som nämns i samrådsförslaget förbättras. Speciellt i området nära Högdalens centrum är det idag totalt oacceptabelt när man vill försöka cykla mot Farsta. Cykelbanorna är mycket varierande i kvalitet. Cykelparkeringsmöjligheterna är ett viktigt utvecklingsområde i söderort, förutom parkering i centrumen vid inköp är det viktigt vid jobbresor att på ett säkert sätt kunna ställa cykeln vid lämplig T-bana/buss efter att man cyklat en bit på tvären. Detta ökar kopplingarna just i området Högdalen-Farsta.

Vad gäller byggförslaget mellan Fagersjö och Farsta så är det otvetydigt att det i alla fall fysiskt kopplar samman dessa stadsdelar och objektivt skulle leda till ökat underlag för förbättrad tvärgående kollektivtrafik. När det gäller för- och nackdelar med detta och hur detaljutformningen ska vara för att på ett optimalt sätt stödja målen om ökad tillgänglighet till naturen hänvisas till Miljöpartiets remissvar från Farsta Stadsdelsnämnd.

- 4) Clara Lindblom (V) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Exploateringsnämnden överlämnar och åberopar följande utlåtande till stadsbyggnadsnämnden som svar på remiss för program för sambandet Högdalen – Farsta.

Det är beklagligt att samråd inte skett även i Rågsved eftersom flera av de planerade åtgärderna i så stor utsträckning berör Rågsved och Rågsveds friluftsområde. I det fortsatta planeringsarbetet måste stor hänsyn tas till de lokala synpunkter som framkommit i alla de berörda stadsdelarna.

Vår uppfattning är att programmet motverkar utvecklingen av ett långsiktigt hållbart Stockholm, såväl socialt ekonomiskt som ekologiskt. Att området mellan Högdalen och Farsta inte redan är bebyggt med så många bostäder beror

på att det finns tunga miljömässiga orsaker, bl.a. trafikbuller, kraftledning, markföroreningar, miljöförstörande verksamheter, den övergödda sjön Magelungen. Därför bör Miljöförvaltningens konstaterande om att programmet kan innebära betydande miljöpåverkan lyftas fram. Stor försiktighet när det gäller bebyggelse av bostäder måste iakttas. Däremot bör man ta fasta på möjligheterna att skapa attraktiva mötesplatser, bland annat genom att göra Rågsveds friområde och Norra Magelungen till naturreservat.

Bostadsbebyggelse i Rågsveds friområde måste avstyrkas på grund av intrång i ett unikt naturområde. Friområdet bör bli reservat för att säkras mot exploatering. Förslag från boende om bostadsbyggande, till exempel förslag från de boende om förtätning av Rågsved ska utredas. Förorternas mix av bostäder och grönområden ska bevaras och man måste slå vakt om de olika lokalsamhällenas speciella profiler. De bostäder som ska byggas ska uppföras på redan hårgjord mark på stora parkeringar och genom att överdäcka vägar. I Stockholm finns ett skriande behov av hyresrätter. Därför ska de förtätningar som ska genomföras bestå av hyresrätter och planeringen av dessa ska ske i samråd med de boende, helst genom omvänd planprocess.

Många av de aktuella stadsdelarna skiljs åt av hårt trafikerade vägar, därför är en förbättring av kollektivtrafiken viktig. Söderort behöver bättre tvärgående kollektivtrafik. Linje 19 bör förlängas från Hagsätra till Älvsjö och Spårväg Syd fortsätta från Älvsjö och binda samman linjerna 17, 18 och 19. Ytterligare en viktig åtgärd som bör finnas med i den fortsatta processen är att sambandet mellan Rågsved-Högdalen lyfts fram genom överdäckning av Malungsvägen och genom att förlänga det planerade konststråket så att det omfattar kulturcentrets mark. Självfallet ska strandskyddet till sjön Magelungen inte upphävas.

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M), Patrik Silverudd (FP) och Johan Hedin (C).

Reservation

Lars Arell m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Gabrielle Gjerswold m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Clara Lindblom (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Gabrielle Gjerswold m.fl. (MP) enligt följande:

En stor nackdel med hela samrådsförslaget är att det inte omfattar den viktiga frågan om hur Rågsved och Högdalen bättre ska länkas samman. Tyvärr görs ingen sådan analys inom ramen för programarbetet, men man vill ”uppmärksamma dess betydelse”. Miljöpartiet håller med om det, och vi har en mängd konstruktiva idéer som vi gärna delar med oss av i ett annat sammanhang. Vi är nämligen helt övertygade om det är just där man skulle kunna exploatera på ett smart sätt, få nya arbetsplatser, nya bostäder och sätta

både Rågsved och Högdalen på kartan utan att det sker på bekostnad av omistliga naturområden. Det är precis det medborgarna vill ha i framtiden: nytänkande kaxig arkitektur som bidrar till helheten i en stad i världsklass istället för markslukande nödlösningssradhus i en avsnörd enklav. Det finns *flera sätt till utveckling* än de som redovisas i Samrådsförslaget. Vilka de är vill vi ska utformas i en konstruktiv dialog med medborgarna, helt i enlighet med EUs uttalade mål om delaktighet.

§ 19

Utred Rågsvedsbornas 10 förslag för förtätning av Rågsved – gör Rågsveds friområde till ett naturreservat. Svar på skrivelse från Ann-Margarethe Livh (V) och Clara Lindblom (V)

Dnr E2011-511-01500

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden överlämnar och åberopar kontorets tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 24 oktober 2011.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Clara Lindblom (V) enligt följande:

De tio förslagen visar att Rågsvedsborna gärna vill att det byggs lägenheter på lämpliga platser där även Exploateringskontoret är intresserat av att bygga. Vi vill understryka att det är helt olämpligt att bygga villor i friområdet. Dessutom finns ett helt villasamhälle på andra sidan Huddingegränsen. Här finns villor för dem som vill köpa.

Det bästa tänkbara underlag för förtätning och bebyggelse i Rågsved är det underlag som arbetats fram lokalt av Rågsvedsborna själva.

§ 20

Markanvisning för bostäder inom del av fastigheten Enskede Gård 1:1 invid kv Bysten i Johanneshov till AB Borätt

Dnr E2007-513-00859

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden anvisar mark för bostäder inom del av fastigheten Enskede Gård 1:1 till Borätt AB och ger kontoret i uppdrag att träffa avtal enligt förslag i utlåtandet.
- 2 Exploateringsnämnden begär att stadsbyggnadsnämnden ändrar detaljplanen för området.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 20 oktober 2011.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M), Patrik Silverudd (FP), Johan Hedin (C) och Lars Arell m.fl.(S) föreslår (se beslutet).
- 2) Gabrielle Gjerswold m.fl. (MP) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Exploateringsnämnden anvisar mark för bostäder inom del av fastigheten Enskede Gård 1:1 till Borätt AB och ger kontoret i uppdrag att träffa avtal enligt utlåtande från kontoret med tilläggen att parkeringsnormen ska motsvara högst 0,1 utöver de platser som är nödvändiga ur tillgänglighetssynpunkt. Energianvändningen ska vara högst 45-55 kWh/kvm/år exklusive hushållsel. I övrigt ska byggnationen anpassas efter ”Stockholms stads program för miljöanpassat byggande”.

- 3) Clara Lindblom (V) föreslår att ärendet återremitteras enligt följande:

Att återremittera ärendet

Att uppdra åt kontoret att återkomma med ett förslag som innebär markanvisning för hyresrätter

Att därutöver anföra

I Stockholms stad finns ett skriande behov av hyresrätter – ändå fortsätter den borgerliga majoriteten att huvudsakligen markanvisa för byggande av bostadsrätter. Vi ser inget hinder att bygga på den anvisade marken men anser att vi ska bygga det som Stockholmarna efterfrågar – nämligen hyresrätter.

Beslutsgång i delen om återremiss

Ordföranden Joakim Larsson (M) ställer förslaget att återremittera ärendet mot att avgöra ärendet vid dagens sammanträde och finner att nämnden beslutar att avgöra ärendet vid dagens sammanträde.

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) ställer övriga förslag mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M), Patrik Silverudd (FP), Johan Hedin (C) och Lars Arell m.fl. (S).

Reservation

Gabrielle Gjerswold m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Clara Lindblom (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag om återremiss.

§ 21

Markanvisning för befintlig serveringsbyggnad inom del av fastigheten Gamla Enskede 1:2 i Gamla Enskede till Enskede-Terrassen AB

Dnr E2009-514-01988

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden anvisar mark för befintlig serveringsbyggnad inom del av fastigheten Gamla Enskede 1:2 till Enskede-Terrassen AB och ger kontoret i uppdrag att träffa avtal enligt förslag i kontorets tjänsteutlåtandet.
- 2 Exploateringsnämnden begär att stadsbyggnadsnämnden ändrar detaljplanen för området.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 25 oktober 2011.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M), Patrik Silverudd (FP), Johan Hedin (C) och Gabrielle Gjerswold m.fl. (MP) föreslår (se beslutet).
- 2) Lars Arell m.fl. (S) och Clara Lindblom (V) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Att avslå kontorets förslag till beslut

Enskede Terrassen är belägen alldeles intill Skogskyrkogården som 1994 upptogs på Unescos världsarvslista. Det innebär naturligtvis att området har ett stort kulturhistoriskt värde och så kommer att ha inom överskådlig tid. Vi anser det därför mycket olämpligt att sälja mark i detta område och förespråkar istället en modell med fortsatt arrende.

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M), Patrik Silverudd (FP), Johan Hedin (C) och Gabrielle Gjerswold m.fl. (MP).

Reservation

Lars Arell m.fl. (S) och Clara Lindblom (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 22

Överenskommelse om exploatering med tomträtt, för bostäder samt förskola inom del av fastigheten Hammarbyhöjden 1:1, Duggregnet 5 och Björkhagen 1:1 i Björkhagen med AB Svenska Bostäder. Genomförandebeslut

Dnr E2007-513-00328

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner genomförandet av exploatering inom del av fastigheten Hammarbyhöjden 1:1 omfattande investeringsutgifter om 18,6 mnkr och ger kontoret i uppdrag att genomföra projektet.
- 2 Exploateringsnämnden ger kontoret i uppdrag att träffa överenskommelse om exploatering mellan exploateringsnämnden och AB Svenska Bostäder avseende del av fastigheten Hammarbyhöjden 1:1, Duggregnet 5 och Björkhagen 1:1 och träffa erforderliga avtal enligt vad som anges i kontorets tjänsteutlåtande.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 26 oktober 2011.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M), Patrik Silverudd (FP), Johan Hedin (C), Lars Arell m.fl.(S) och Clara Lindblom (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Gabrielle Gjerswold m.fl. (MP) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Exploateringsnämnden beslutar att:

Parkeringsnormen ska vara 0,1.

Energianvändningen ska vara högst 45-55 kWh/kvm/år exklusive hushållsel.

Byggnationen ska anpassas efter ”Stockholms stads program för miljöanpassat byggande”.

All grönyta som tas i anspråk ska ersättas med grönyta av likvärdig biologisk funktion.

Att i överenskommelsen skriva in att exploatören ska inspektera omringliggande bostäder innan exploatering påbörjas. Marksättningarna i området är stora och om sprickor uppstår genom exploateringen så måste ansvaret för att ersätta husägarna för uppkomna sprickor tydliggöras.

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M), Patrik Silverudd (FP), Johan Hedin (C), Lars Arell m.fl. (S) och Clara Lindblom (V).

Reservation

Gabrielle Gjerswold m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 23**Markanvisning för butik och bostäder inom fastigheten
Gubbängen 1:1 i Tallkrogen till Matrock AB**

Dnr E2010-513-00539

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden anvisar mark för butik och bostäder inom fastigheten Gubbängen 1:1 i Tallkrogen till Matrock AB och ger kontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslag i kontorets tjänsteutlåtande.
- 2 Exploateringsnämnden hemställer hos stadsbyggnadsnämnden om ändrad detaljplan för området.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 25 oktober 2011.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 24**Gång- och cykelbana längs med tunnelbanebron över Norra
Länken. Svar på skrivelse från Östermalms stadsdelsnämnd**

Dnr E2011-313-01355

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt kontorens gemensamma förslag:

- 1 Exploateringsnämnden beslutar att ge kontoret i uppdrag att tillsammans med trafikkontoret behandla frågan om en planskild förbindelse över Norra Länken i samband med detaljplanearbeten i kommande exploateringar.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets och trafikkontorets gemensamma tjänsteutlåtande från den 26 oktober 2011.

Skrivelse från medborgare, inkommen den 16 november 2011.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M), Patrik Silverudd (FP), Johan Hedin (C), och Clara Lindblom (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Lars Arell m.fl.(S) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Exploateringskontoret får i uppdrag att återkomma till nämnden med ett förslag till planskild förbindelse för gång- och cykeltrafik över Norra länken.

Motiv

Kontoret konstaterar i ärendet att en planskild förbindelse över Norra Länken är angelägen och att staden bör arbeta för att få till en sådan förbindelse. Samtidigt framhålls att lokalisering och utformning av en sådan förbindelse måste ske samordnat med utbyggnaden av Hjorthagen för att förbindelsen ska få största möjliga nytta. Kontoret föreslår därför att frågan om en förbindelse bör avvakta kommande detaljplanarbeten.

Vi delar kontorets bedömning i alla delar. Däremot lämnar kontorets förslag till beslut öppet för att kontoret i samband med varje kommande detaljplaneprocess finner att en förbindelse inte lämpar sig i samband med just den exploatering som vid varje tillfälle är aktuell. Slutresultatet kan bli att kontoret förvisso behandlar frågan om en förbindelse – kanske flera gånger – utan att nämnden uppmärksammar att resultat blir att det inte byggs någon förbindelse. För att säkerställa att frågan inte ”försvinner” vill vi formulera beslutet som ett konkret uppdrag till kontoret.

- 3) Gabrielle Gjerswold m.fl. (MP) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Exploateringsnämnden ställer sig bakom Östermalms stadsdelsnämnds förslag att en planskild förbindelse för gång- och cykeltrafik över Norra Länken ska anläggas. Exploateringskontoret ska aktivt verka för att finansieringen av förbindelsen säkerställs och att förbindelsen finns med i den kommande detaljplanen.

Hjorthagsborna har länge efterfrågat en gång- och cykelbana vid sidan av tunnelbanebron. Förbindelsen kan lätt ansluta till de redan planerade stråken mellan Hjorthagen och Norra Djurgårdsstaden.

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M), Patrik Silverudd (FP), Johan Hedin (C) och Clara Lindblom (V).

Reservation

Lars Arell m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Gabrielle Gjerswold m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 25**Anpassa nya Slussen efter minskade trafikmängder. Skrivelse till**

kommunstyrelsen. Svar på remiss

Dnr E2011-400-01138

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt kontorens gemensamma förslag:

- 1 Exploateringsnämnden överlämnar och åberopar kontorens gemensamma tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets och trafikkontorets gemensamma tjänsteutlåtande från den 28 oktober 2011.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M), Patrik Silverudd (FP) och Johan Hedin (C) föreslår (se beslutet).
- 2) Lars Arell m.fl. (S) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Exploateringsnämnden beslutar att
- Delvis godkänna kontorets förslag till yttrande
- Utöver detta anföra

Det framgår av kontorets yttrande att den planerade konstruktionen av Slussen inte medför några möjligheter att minska bronns omfång utan att skapa trafikchaos. Det förslag på nya Slussen som nu diskuteras är ett förslag som konstruerats med bilen som enda utgångspunkt och utifrån tanken om en åttafilig bilväg in i kulturarvet i Gamla stan. Därför är det inte möjligt att göra om bron utan att ta ett rejält omtag i frågan om Slussen.

För oss socialdemokrater är svaret givet. Staden ska inte år 2011 planera för en åttafilig bilväg in i Gamla stan. Det är omodernt och det är oansvarigt. Därför säger vi nej till det nuvarande förslaget på nya Slussen.

- 3) Gabrielle Gjerswold m.fl. (MP) och Clara Lindblom (V) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
  - 1 Exploateringsnämnden överlämnar och åberopar skrivelsen nedan som svar på remissen.
  - 2 Beslutet justeras omedelbart.

Vår utgångspunkt är att biltrafiken i innerstaden måste minskas generellt till förmån för gång-, cykel- och kollektivtrafik. Därför anser vi att det är nödvändigt att trafiklösningarna revideras och anpassas till en minskad trafikvolym och för att klara miljö kvalitetsnormer för luft.

Naturligtvis borde utredningsuppdraget om Slussen ha omfattat en undersökning om biltrafikens start- och målpunkter samt analyser av hur stora delar av trafiken

kan överföras till andra resslag.

Förslaget till nya Slussen har dimensionerats utifrån dagens biltrafik på 30 000 bilar per dygn med i genomsnitt 1,3 resande per bil. Det är anmärkningsvärt att det helt saknas uppgifter om start- och målpunkter för biltrafiken över Slussen, sådana data brukar ligga till grund för trafikprognoser. Trafiken i innerstaden och runt Slussen i synnerhet utgörs av lokal trafik över korta distanser och det är orimligt att utgå från att en del av denna trafik inte kan föras över till gång-, cykel- eller kollektivtrafik. Den otillräckliga utredningstiden har gjort att frågor om luftkvalitet, kulturmiljö och buller överhuvudtaget inte kunnat hanteras.

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M), Patrik Silverudd (FP) och Johan Hedin (C).

Reservation

Lars Arell m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Gabrielle Gjerswold m.fl. (MP) och Clara Lindblom (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Vid protokollet

Eva Olofsson